

Крыніца: adu.by Нацыянальны інстытут развіцця адукацыі

Дэма-версія практычнага задання для экзамена па гісторыі Беларусі, для навучэнцаў 9-х класаў (2022/2023 навучальны год). Білет 14. Варыянт 5

Білет 14. Практычнае заданне. Германскі акупацыйны рэжым на тэрыторыі Беларусі ў 1941–1944 гг. Палітыка генацыду насельніцтва Беларусі.

Заданні склала: Кабанава Таццяна Іванаўна, настаўнік гісторыі і грамадазнаўства вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі ДУА "Нясвіжская гімназія"

Крыніца 1

Вызначце гістарычны тэрмін, пра які ідзе гаворка ў запісцы П.К.Панамарэнкі І.В.Сталіну. 19 ліпеня 1941 г.

Пацвердзіце свой адказ прыкладамі з тэксту

«Таварышу Сталіну І.В.

На занятай тэрыторыі Беларусі немцы пачынаюць арганізавана рабаваць хлеб, жывёлу і г.д. Гас забіраюць ці ледзь не з лямпаў. Усё шырэй становяцца зверскія расправы з насельніцтвам. У Слуцку і некаторых іншых месцах ужо арганізаваны канцэнтрацыйныя лагеры. За дрот заганяюць усіх працаздольных, кормяць поліўкай з каніны 1 раз у 2 дні, рыхтуюць для ўборкі ўраджаю, дарожных і іншых прац. За найменшую праяву незадаволенасці ці адмову ад выдачы камуністаў ці партызан, не кажучы ўжо пра выступы сялян супраць немцаў, вёскі спальваюцца дашчэнту.

Па лініі Брэста ўжо працуюць філіялы гестапа, рыхтуюць спісы для шырокіх арыштаў. Астатнія сем'і актывістаў і работнікаў расстрэльваюць проста на вуліцах...»

2. Ахарактарызуйце з апорай на фотаздымкі палітыку халакоста акупацыйных уладаў на тэрыторыі Беларусі.

3. Разгледзьце карту і фотаздымак. Ахарактарызуйце сутнасць "новага

Крыніца: adu.by Нацыянальны інстытут развіцця адукацыі "парадку", устаноўленага акупантамі на тэрыторыі Беларусі. Як называўся план, у якім адлюстраваліся падзеі, адлюстраваныя на фотаздымках, карце і ў запісцы П.К.Панамарэнкі І.В.Сталіну. 19 ліпеня 1941 г.

Карта спаленых вёсак Беларусі Мэмарыяльны комплекс «АЛА»

Прыклад адказу

Крыніца: adu.by Нацыянальны інстытут развіцця адукацыі

1. Гаворка ідзе пра палітыку генацыду. Генацыд - гэта форма масавага гвалту, ААН вызначае як дзеянні, якія здзяйсняюцца з намерам знішчыць, поўнасю або часткова, якую-небудзь нацыянальную, этнічную, расавую або рэлігійную групу як такую.

У запісцы П.К.Панамарэнкі І.В.Сталіну ад 19 ліпеня 1941 г. прыводзяцца прыклады рабавання мясцовага насельніцтва, арганізацыя канцлагераў, растрэл мірнага насельніцтва. Спальванні вёсак разам з жыхарамі.

2. Халакост - пераслед і масавае знішчэнне яўрэяў, якія жылі ў Германіі, на тэрыторыі яе саюзнікаў і на акупаваных імі тэрыторыях у час Другой сусветнай вайны. Гэты тэрмін выкарыстоўваецца для абазначэння адной з найбуйнейшых трагедый у гісторыі сусветнай цывілізацыі - знішчэнне яўрэяў у гады Другой сусветнай вайны ў канцлагерах і іншых "фабрыках смерці".

Мэмарыял «Яма» размешчаны на вуліцы Мельнікайтэ ў Мінску і прысвечаны ахвярам Халакосту. Тут 2 сакавіка 1942 года нацыстамі было расстраляна каля 5000 вязняў Мінскага гета.

У перыяд Другой сусветнай вайны словам "гета" сталі называць жыллёвыя зоны акупаваных тэрыторый Трэцім Рэйхам, якія былі створаны ў мэтах знішчэння яўрэйскага насельніцтва. Гэтая ізаляцыя была часткай палітыкі так званага канчатковага вырашэння яўрэйскага пытання». Амаль усе вязні габрэйскіх гета былі знішчаны падчас Халакосту. Адным з месцаў масавага знішчэння лічылася Мінскае гета.

3. Генеральны план «Ост» — нацысцкі план каланізацыі і германізацыі акупаваных падчас Другой сусветнай вайны земляў Усходняй Еўропы, у тым ліку захопленыя тэрыторыі СССР. Гэты план быў заснаваны на "расавай дактрыне" і "тэорыі жыццёвай прасторы" праект ліквідацыі СССР як дзяржавы.

Па плане «Ост» меркавалася пакінуць у Беларусі толькі 25% карэннага насельніцтва для выкарыстання ў якасці працоўнай сілы, астатнія 75% падлягалі знішчэнню ці высылцы ў Нямеччыну.

Дадзеная карта спаленых вёсак пацвярджае выкананне дырэктывы плана "Ост" аб знішчэнні мірнага насельніцтва.

Прыкладам з'яўляецца вёска Ола. 4 студзеня 1944 года вёску атачыў карны атрад і ўсіх жыхароў Олы, а таксама жыхароў іншых вёсак, якія там хаваліся, заганылі ў хаты, якія затым падпальвалі. Тых, хто спрабаваў уцячы, расстрэльвалі. 1758 чалавек былі забітыя тады, з іх 508 жанчын і 950 дзяцей. Гэтыя факты і лічбы жахлівыя.

Вёска Ола пасля вайны так і не аднавілася. У 2020-м годзе быў адкрыты мемарыяльны комплекс "Ала".

Разглядаючы вышэйпрыведзеныя матэрыялы можна сцвярджаць, што падчас Вялікай Айчыннай вайны на тэрыторыі Беларусь усталяваны "новы парадак" выяўляўся ў:

- масавым забойстве мірнага насельніцтва;

Крыніца: adu.by Нацыянальны інстытут развіцця адукацыі

- стварэнне месцаў прымусовага ўтрымання людзей з прымяненнем катаванняў і стварэння нечалавечых умоў знаходжання (гета, канлагера, турмы);
- гвалтоўны вываз грамадзянскага насельніцтва БССР за межы краіны, у прыватнасці на тэрыторыю Германіі для прымусовай працы;
- знішчэнні населеных пунктаў разам з жыхарамі;
- выкарыстанні дзяцей у якасці донараў крыві.

Ажыццяўленне плана «Ост» з'яўляецца сведчаннем палітыкі генацыду - знішчэння насельніцтва па расавых і нацыянальных прыкметах, якую праводзілі нямецка-фашысцкія захопнікі на акупаванай тэрыторыі Беларусі.